

**MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI TARAFINDAN, 4734 SAYILI  
KAMU İHALE KANUNUNUN 3 ÜNCÜ MADDESİNİN (b) BENDİ KAPSAMINDA  
YAPILACAK İHALE VE ALIMLARA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR**

**Cumhurbaşkanı Kararının Tarihi : 5/9/2022 Sayısı : 6011  
Yayınlandığı Resmî Gazetenin Tarihi : 6/9/2022 Sayısı : 31945**

**BİRİNCİ BÖLÜM  
Başlangıç Hükümleri**

**Amaç**

**MADDE 1-** (1) Bu Usul ve Esasların amacı, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı tarafından 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendi gereğince, yurt içi ve yurt dışından yapılacak mal, hizmet ve danışmanlık hizmeti alımları ile yapım işleri ve yapım işine konu hizmet alımlarında uygulanacak usul ve esasları belirlemektir.

**Kapsam**

**MADDE 2-** (1) Bu Usul ve Esaslar, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı ile Başkanlıkça harcama yetkisi verilen birimlerin, güvenlik veya istihbarat alanları ile ilişkili olduğuna veya gizlilik içinde yürütülmesi gerektiğine Cumhurbaşkanlığı tarafından karar verilen veya mevzuatı gereğince sözleşmenin yürütülmesi sırasında özel güvenlik tedbirleri alınması gerektiğine veya Devlet güvenliğine ilişkin temel menfaatlerin korunmasını gerektiren hâllerle ilgili olduğuna Başkanlıkça karar verilen mal, hizmet ve danışmanlık hizmeti alımları ile bu kapsamda Başkanlıkça veya Başkanlık adına ilgili idarelerce gerçekleştirilecek yapım işleri ve yapım işine konu hizmet alımlarını kapsar.

**Dayanak**

**MADDE 3-** (1) Bu Usul ve Esaslar, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendi ile ek 11 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanımlar**

**MADDE 4-** (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

- a) Başkan: Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanı,
- b) Başkanlık: Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığını,
- c) Danışmanlık hizmetleri: Başkanlığın görev alanlarına ilişkin danışmanlık hizmetlerini,
- ç) Gizlilik içinde yürütülmesi gereken mal ve hizmet alımları ile yapım ve yapım işine konu hizmet işleri: Kanuni veya idari düzenlemeler gereğince, hakkında gizlilik kararı verilen veya sözleşmenin yürütülmesi sırasında özel güvenlik tedbirleri alınmasını gerektiren veya Devlet istihbaratı güvenliğine ilişkin temel menfaatlerin korunmasına ilişkin olan ve 2 nci maddede belirtilen mal ve hizmet alımları ile yapım ve yapım işine konu hizmet işlerini,

d) İhale yetkilisi: Başkanlığın ihale ve harcama yapma yetki ve sorumluluğuna sahip kişileri ile usulüne uygun olarak yetki devri yapılmış görevlilerini,

e) İlgili idare: Başkanlık adına yapım işi ile yapım işine konu hizmet alımı yaptırılacak idareleri,

f) Sözleşme: Mal ve hizmet alımları ile yapım ve yapım işine konu hizmet işlerinde idare ile yüklenici arasında yapılan yazılı anlaşmayı,

g) Standardizasyon: İşletme-idame maliyetlerinin asgari düzeye indirilmesi ve/veya mevcut sistemlerle uyumun sağlanması amacıyla kalite, marka, model veya üretici firma birliğinin sağlanması işlemi,

ğ) Yaklaşık maliyet: İhale veya alım öncesi idarece her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere belirlenen ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilen değeri,

h) Yapım işine konu hizmet: Mimarlık ve mühendislik, etüt ve proje, harita ve kadastro, her ölçekte imar planı, imar uygulama, ÇED raporu hazırlanması, plan, yazılım geliştirme, tasarım, teknik şartname hazırlanması, denetim ve kontrollük gibi teknik, mali, hukuki ve benzeri alanlardaki hizmetleri,

ifade eder.

(2) Bu Usul ve Esaslarda tanımı bulunmayan hususlar hakkında, 4734 sayılı Kanunda yer alan tanımlar esas alınır.

### **Temel ilkeler**

**MADDE 5-** (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamındaki mal ve hizmet alımları ile yapım işleri ve yapım işine konu hizmet alımlarında, 4734 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen temel ilkelerin yanı sıra ulusal menfaat, güvenlik ve gizliliğin gerektirdiği hususlar, standardizasyonun korunması ve süratle hareket ilkeleri de dikkate alınır. Bu kapsamda, istihbarı önemi haiz veya özellik arz eden mal veya hizmet alımları ile yapım işleri ve yapım işine konu hizmet alımları kısımlar hâlinde de yapılabilir.

## **İKİNCİ BÖLÜM**

### **Mal ve Hizmet Alımları ile Danışmanlık Hizmetlerine İlişkin Genel Esaslar**

#### **Mal ve hizmet alımları ile danışmanlık hizmetlerinde uygulanacak ihale usulleri**

**MADDE 6-** (1) Bu Usul ve Esaslara göre yapılacak mal ve hizmet alımları ile danışmanlık hizmetlerinde aşağıda belirtilen ihale usulleri uygulanır:

a) Açık ihale usulü.

b) Belli istekliler arasında ihale usulü.

#### **Açık ihale usulü**

**MADDE 7-** (1) Açık ihale usulü, ilan yapılmaksızın idarece davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usuldür.

(2) Tekliflerin alınması ve değerlendirilmesini müteakip ihale sonuçlandırılır.

(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, Başkanlıkça çıkartılacak yönergede belirtilir.

### **Belli istekliler arasında ihale usulü**

**MADDE 8-** (1) Belli istekliler arasında ihale usulü; ilan yapılmaksızın, idarece belirlenen adaylar arasında yapılan yeterlik değerlendirmesi sonucunda uygun görülenlerin ihaleye davet edildiği usuldür.

(2) İhtiyaç duyulan mal veya hizmetin uzmanlık veya ileri teknoloji gerektirmesi, güvenlik ve gizlilik nedeniyle yapılacak işin veya ihtiyaç duyulan mal, hizmet veya sistem ile ulusal menfaat ve güvenirliliğin gerektirdiği durumlarda ve/veya ARGE projelerinin gerçekleştirilmesinde ve standardizasyonun sağlanmasında bu usul uygulanır.

(3) Tekliflerin alınması ve değerlendirilmesini müteakip ihale, fiyat üzerinden görüşme yapılarak sonuçlandırılır.

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, Başkanlıkça çıkartılacak yönergede belirtilir.

### **Doğrudan temin**

**MADDE 9-** (1) Aşağıda belirtilen hâllerde idare ihtiyaçlarını, ilan yapılmaksızın, davet edilen isteklilerle, idari ve teknik şartlar ile fiyat üzerinde görüşme yaparak doğrudan temin edebilir:

a) İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edildiği alımlar.

b) Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olduğu alımlar.

c) Mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanması için zorunlu olan ve asıl sözleşmeye dayalı olarak düzenlenecek ve süresi üç yılı geçmeyen sözleşmeyle ilk alım yapılan gerçek veya tüzel kişiden alınacak mal ve hizmet alımları.

ç) 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, büyükşehir belediye sınırları dâhilinde bulunan idareler için belirtilen ve her yıl Kamu İhale Kurumunca güncelleştirilen limitin 5 katına kadar olan limit dâhilindeki mal ve hizmet alımları.

d) İdarenin ihtiyacına uygun taşınmaz mal alımı veya kiralanması.

e) Gizlilik, standardizasyonun korunması, ARGE projeleri ve acil istihbarat ihtiyaçlarını temin etmek maksadıyla; ihtiyaç ünitelerince teklif edilip, Başkanlık tarafından uygun görülen ve onaylanan tek kaynak alımları.

f) Kamu kurum ve kuruluşları ile bunların doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları her çeşit kuruluş, müessese, birlik, işletme veya şirketlerin ürettikleri Devlet güvenlik istihbaratıyla ilgili mal ve hizmet alımları.

g) Başkanlıkça ihtiyaç duyulan danışmanlık hizmetlerine ilişkin alımlar.

(2) Birinci fıkranın uygulanmasında, komisyon kurma ve bu Usul ve Esaslarda belirtilen yeterlik kurallarını arama, teminat alma ve sözleşme yapma zorunluluğu bulunmaksızın ihale yetkilisi veya harcama yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından, fiyat üzerinden görüşmeler yapılarak ihtiyaçlar temin edilebilir.

(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, Başkanlıkça çıkartılacak yönergede belirtilir.

### **Alım isteği**

**MADDE 10-** (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamındaki her türlü mal, hizmet ve danışmanlık hizmeti alımlarına Başkanlıkça karar verilir.

#### **İhaleye katılabilme şartları**

**MADDE 11-** (1) İhalelere katılmak için Başkanlıkça belirlenen gerekli nitelik ve yeterliğe sahip bulunmak ve talep edilen bilgi, belge ve teminatları vermek zorunludur.

#### **İhaleye katılamayacak olanlar**

**MADDE 12-** (1) Yapılacak ihalelere, 4734 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde belirtilenler ile Başkanlıkça davet edilmeyenler katılamazlar.

#### **İhale dokümanı**

**MADDE 13-** (1) Başkanlık tarafından hazırlanan ihale konusu mal veya hizmete ait alımla ilgili talimatları içeren idari şartnameler ile varsa teknik şartnameler, sözleşme taslakları ve gerekli diğer belge ve bilgiler Başkanlıkça davet edilen isteklilere bedelli veya bedelsiz olarak verilebilir. Bedelli verilmesi hâlinde bu bedel Başkanlıkça belirlenir.

#### **İhalenin sözleşmeye bağlanması**

**MADDE 14-** (1) Mal ve hizmet alımlarında, isteklilerin sözleşmeye davet edilmesi, sözleşme yapılıp yapılmaması ve sözleşme yapılacak ise sözleşmenin türü ve sözleşmede yer alması zorunlu hususların neler olacağı Başkanlıkça belirlenir ve ihale dokümanında bu hususa yer verilir.

(2) Başkanlık ihtiyaçlarının karşılanması ile ilgili sözleşmeler, noter tasdikine tabi değildir.

#### **Yurt içi alımlarında geçici ve kesin teminat işlemleri**

**MADDE 15-** (1) İhalelerde teklif edilen bedelin % 3'ünden az olmamak üzere, isteklilerce belirlenecek oranda geçici teminat alınır. Kesin teminat ise ihale bedelinin % 6'sından az olamaz. Ancak özellikli durumlarda ve gerekçe belirtmek suretiyle Başkan onayı ile geçici veya kesin teminat alınmamasına karar verilebilir. Başkanlığa verilecek olan geçici ve kesin teminatlar banka mektubu veya nakit olabilir.

(2) Geçici ve kesin teminatın nakit olarak verilmesi durumunda bedel, tedavüldeki Türk parası olarak kayıtlara alınır. Geçici ve kesin teminatın, banka mektubu olarak verilmeleri hâlinde, ihale dokümanına ekli standart formlara uygun olmaları gerekir.

(3) Onay belgesinde ve idari şartnamede, şartname düzenlenmeyen tek kaynak alımlarında ise davet mektubunda belirtilmesi şartıyla yabancı para birimiyle yapılan ihalelerde ve alımlarda teminatlar, teklif edilen para birimi üzerinden alınır.

#### **Yurt içi alımlarında teminat mektupları**

**MADDE 16-** (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamında yurt içinden yapılacak mal ve hizmet alımlarında bankalarca verilecek teminat mektuplarının kapsam ve şeklinde, 4734 sayılı Kanunun 35 inci maddesine göre Kamu İhale Kurumunun tespit ettiği hususlar geçerlidir.

(2) Kesin teminat mektubunun alınması durumunda süresi, ihale konusu işin bitiş tarihi dikkate alınmak suretiyle Başkanlık tarafından belirlenir.

(3) Başkanlıkça verilecek teminat mektuplarının; ilgili mevzuat gereğince Türkiye’de bankacılık faaliyetinde bulunmalarına izin verilen yerli ve yabancı bankalarca düzenlenmesi şarttır.

(4) Ayrıca, Türkiye dışında faaliyette bulunan yabancı bankaların kontrgarantisi üzerine Türkiye’de faaliyette bulunan bankaların düzenleyecekleri teminat mektupları da teminat olarak kabul edilir.

(5) Yabancı bankaların kontrgarantilerine dayanılarak verilecek banka teminat mektuplarında, kontrgarantiyi veren yabancı banka ismi ve teminatın kontrgarantili olduğunun belirtilmesi esastır.

(6) Başkanlıkça, kesin teminat mektuplarının geçerlilik süresi ile ilgili hususlarda gerektiğinde, kesin kabul tarihinden az olmamak üzere, garanti süresini de kapsayacak şekilde düzenlemeler yapılabilir.

(7) İlgili mevzuatına aykırı olarak düzenlenmiş teminat mektupları kabul edilmez.

(8) Kesin teminat mektubu, yüklenicinin taahhüdünü şartname ve sözleşme hükümleri uyarınca eksiksiz ve sorunsuz yerine getirmesi ve kesin kabulünün yapılmasını müteakip iade edilir.

#### **Yurt içi alımlarında teminat olarak kabul edilecek değerler**

**MADDE 17-** (1) Başkanlıkça yurt içi mal ve hizmet alımlarında;

- a) Tedavüldeki Türk parası,
  - b) Bankalar tarafından verilen teminat mektupları,
- teminat olarak kabul edilir.

#### **Yurt içi alımlarında avans işlemleri**

**MADDE 18-** (1) Yurt içinden yapılacak ve bedeli genel bütçeden ödenecek mal ve hizmet alımlarında, ihale veya onay belgesi ve sözleşmede belirtilmesi kaydıyla, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri çerçevesinde avans verilebilir.

(2) Yurt içinden yapılacak ve bedeli Savunma Sanayii Destekleme Fonundan Başkanlık özel hesaplarına aktarılan kaynaklardan ödenecek mal ve hizmet alımlarında ise ihale veya onay belgesi ve sözleşmede belirtilmesi kaydıyla, en fazla % 30 oranına kadar teminat mektubu karşılığı avans verilebilir.

(3) Avans verilmesi durumunda, alınacak avans teminat mektuplarının süresi, mahsup süresi göz önünde bulundurularak Başkanlıkça belirlenir.

#### **Yurt dışı alımlarda ödeme şekilleri**

**MADDE 19-** (1) Yurt dışından alınacak her türlü mal, hizmet ve danışmanlık hizmeti alımları;

- a) Akreditif açılmak suretiyle ödeme,
  - b) Mal mukabili ödeme,
  - c) Peşin ödeme,
- suretiyle yapılabilir.

**Yurt dışı alımlarında gelecek yıllara devreden peşin ödeme, mal mukabili ve akreditif işlemleri**

**MADDE 20-** (1) Bütçe yılı içerisinde sözleşmesi yapıp akreditifi açılmış ancak çeşitli nedenlerden dolayı mahsubu yapılamayan mal ve hizmet alımına ilişkin akreditif ve peşin ödemeler sonraki yıllara devredebilir. Bütçe yılı içerisinde sözleşmesi imzalanıp, sonraki yıllara devreden mal mukabili alımların bedeli ise devredildiği yılın bütçesinden, tahakkuk tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden ödenir.

**Yurt dışı alımlarında geçici teminat işlemleri**

**MADDE 21-** (1) Yurt dışından yapılacak mal ve hizmet alımlarında tedarikçilerden geçici teminat mektubu alınması hususu Başkanlığın takdirindedir.

(2) Geçici teminat mektubunun alınması durumunda, teklif edilen bedelin % 3'ünden az olmamak üzere istekli tarafından belirlenecek tutarda geçici teminat alınır.

(3) Geçici teminat mektubunun geçerlilik süresinin, tekliflerin geçerlilik süresinden en az otuz gün fazla süreli olması şarttır.

(4) Tekliflerin geçerlilik süresinin uzatılması durumunda geçici teminat mektuplarının süresinin de aynı süre ile uzatılması esastır. İlgili mevzuatına aykırı olarak düzenlenmiş teminat mektupları kabul edilmez.

**Yurt dışı alımlarında kesin teminat işlemleri**

**MADDE 22-** (1) Akreditif açılmak suretiyle yapılan geçici ve kesin kabullü mal ve hizmet alımlarında, akreditif açılmadan önce sözleşme bedelinin % 10'undan az olmamak kaydıyla kesin teminat mektubu alınabilir.

(2) Peşin ödeme suretiyle yapılan mal ve hizmet alımlarında yükleniciden ödeme yapılmadan önce sözleşme bedelinin % 100'ü oranında kesin teminat mektubu alınır.

(3) Mal mukabili ödemesi yapılan mal ve hizmet alımlarında kesin teminat mektubu alınması zorunlu değildir.

(4) Kesin teminat mektubunun alınması durumunda süresi, ihale konusu işin bitiş tarihi dikkate alınmak suretiyle Başkanlık tarafından belirlenir.

(5) İlgili mevzuatına aykırı olarak düzenlenmiş kesin teminat mektubu kabul edilmez.

(6) Kesin teminat mektubu; yüklenicinin taahhüdünü şartname ve sözleşme hükümleri uyarınca eksiksiz ve sorunsuz yerine getirmesi ve kesin kabulünün yapılmasını müteakip iade edilir.

(7) Başkanlığa verilecek teminat mektuplarının; ilgili mevzuat gereğince Türkiye'de bankacılık faaliyetinde bulunmasına izin verilen bankalarca düzenlenmesi şarttır.

(8) Ayrıca, Türkiye dışında faaliyette bulunan yabancı bankaların kontrgarantisi üzerine, Türkiye'de faaliyette bulunan bankaların düzenleyecekleri teminat mektupları da teminat olarak kabul edilir.

(9) Yabancı bankaların kontrgarantilerine dayanılarak verilecek teminat mektuplarında, kontrgarantiyi veren yabancı banka ismi ve teminatın kontrgarantili olduğunun belirtilmesi esastır.

(10) Başkanlıkça, teminat mektuplarının geçerlilik süresi ile ilgili hususlarda kesin kabulün yapılacağı tarihe kadar gerektiğinde garanti süresini de kapsayacak şekilde düzenlemeler yapılabilir.

(11) Bu Usul ve Esaslar kapsamında yurt dışından yapılacak mal ve hizmet alımlarında bankalarca verilecek teminat mektuplarının kapsam ve şekli, Başkanlık tarafından belirlenir.

#### **Yurt dışı alımlarında avans işlemleri**

**MADDE 23-** (1) Yurt dışından yapılacak ve bedeli genel bütçeden ödenecek mal ve hizmet alımlarında, ihale veya onay belgesi ile sözleşmede belirtilmesi kaydıyla, 5018 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde avans verilebilir.

(2) Yurt dışından yapılacak ve bedeli Savunma Sanayii Destekleme Fonundan Başkanlık özel hesaplarına aktarılan kaynaklardan ödenecek mal ve hizmet alımlarında ise ihale veya onay belgesi ile sözleşmede belirtilmesi kaydıyla, en fazla % 30 oranına kadar teminat mektubu karşılığı avans verilebilir.

(3) Avans verilmesi durumunda, alınacak avans teminat mektuplarının süresi, mahsup süresi göz önünde bulundurularak Başkanlıkça belirlenir.

### **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

#### **Yapım İşi ve Yapım İşine Konu Hizmet Alımı İşlerine İlişkin Genel Esaslar**

##### **Yapım ve yapım işine konu hizmet alımı ihalelerinde uyulması gereken hususlar**

**MADDE 24-** (1) Başkanlığın yapım işlerinde, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 4734 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri uygulanmaksızın ihaleye çıkılabilir.

(2) Protokol ve teknik şartnamelerde, varsa ulusal ve/veya uluslararası teknik standartlara uygunluğu sağlamaya yönelik düzenlemeler yapılır. Bu şartnamelerde teknik özelliklere ve tanımlamalara yer verilir.

(3) Yapılacak ihalelere, 4734 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde belirtilenler ile Başkanlıkça davet edilmeyenler katılamazlar.

(4) Davet edilen firmalar, kendi aralarında ve/veya davet edilmeyen firma/firmalar ile ortak girişim olarak ihaleye katılamaz.

(5) İhale dokümanı isteklilere bedelli veya bedelsiz olarak verilebilir. Bedelli verilmesi hâlinde bu bedel Başkanlıkça belirlenir.

##### **İlgili idareler aracılığıyla gerçekleştirilecek yapım işi ve yapım işine konu hizmet alımı**

**MADDE 25-** (1) İlgili idareler aracılığıyla gerçekleştirilecek yapım işi ve yapım işine konu hizmet alımı ihaleleri bu Usul ve Esaslarda yer alan hükümler doğrultusunda gerçekleştirilir.

(2) İlgili idareler aracılığıyla gerçekleştirilecek her yapım işi ve yapım işine konu hizmet alımı ihalelerinde;

a) Başkanlık tarafından, ihale konusu işin bu Usul ve Esaslar kapsamında gerçekleştirilmesine ilişkin onayın alınmasını müteakip, davet edilmesi uygun bulunan

firmalar ile birlikte ihale talimatı yazısı ilgili idareye gönderilir.

b) İhale onay belgesinin hazırlanması, onaylanması ve 33 üncü maddeye göre oluşturulacak olan ihale komisyonunun teşkili, ilgili idarenin harcama veya ihale yetkilisince gerçekleştirilir.

c) Başkanlık tarafından bildirilen firmalar davet edilerek 26 ncı maddede belirtilen usuller çerçevesinde ihale gerçekleştirilir. İhale komisyonunun alacağı karar ihaleyi yapan ilgili idarenin harcama veya ihale yetkilisince onaylanarak ihale ivedilikle sonuçlandırılır.

ç) Yapım işine ve yapım işine konu hizmet işlerine ait geçici ve kesin kabullerde, Başkanlık personeli de müşahit üye olarak görev alır.

d) Başkanlıkça belirlenen yapım işi ve yapım işine konu hizmet ihtiyacının karşılanmasında, ilgili idarelere yaptırılacak yapım işi ve yapım işine konu hizmet alımları ile ilgili ihale dokümanının hazırlanması, ihalenin sonuçlandırılması, teminat ve sözleşmenin yürütülmesine ilişkin her türlü işlemler, bu Usul ve Esaslar çerçevesinde Başkanlıkça hazırlanan doküman kapsamında yürütülür.

#### **Yapım işi ve yapım işine konu hizmet alımı işlerinde uygulanacak ihale usulleri**

**MADDE 26-** (1) Bu Usul ve Esaslara göre gerçekleştirilecek yapım işi ve yapım işine konu hizmet alımı işlerinde aşağıda belirtilen ihale usulleri uygulanır:

a) Açık ihale usulü.

b) Belli istekliler arasında ihale usulü.

#### **Açık ihale usulü**

**MADDE 27-** (1) Açık ihale usulü; Başkanlıkça belirlenen ve ilan yapılmaksızın davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usuldür.

(2) Tekliflerin alınması ve değerlendirilmesini müteakip ihale sonuçlandırılır.

(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, Başkanlıkça çıkartılacak yönergede belirtilir.

#### **Belli istekliler arasında ihale usulü**

**MADDE 28-** (1) Belli istekliler arasında ihale usulü; Başkanlıkça belirlenen ve ilan yapılmaksızın, yapılacak ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usuldür.

(2) Yapım işinin ve yapım işine konu hizmet alımının uzmanlık ve/veya ileri teknoloji gerektirmesi ve/veya standardizasyonun sağlanmasında bu usul uygulanır.

(3) Tekliflerin alınması ve değerlendirilmesini müteakip ihale sonuçlandırılır.

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar, Başkanlıkça çıkartılacak yönergede belirtilir.

#### **Doğrudan temin**

**MADDE 29-** (1) 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, büyükşehir belediye sınırları dâhilinde bulunan idareler için belirtilen ve her yıl Kamu İhale Kurumunca güncelleştirilen limitin 5 katına kadar olan yapım işi ve yapım işine konu hizmet alımları, ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile gerçekleştirilebilir.

(2) Bu maddeye göre yapılacak işlerde, ihale komisyonu kurma ve bu Usul ve Esaslar ile 4734 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde belirtilen yeterlik kurallarını arama zorunluluğu bulunmaksızın, harcama yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak işler gerçekleştirilir.

(3) Bu maddeye göre yapılacak işlerde, teminat alma ve sözleşme yapma zorunluluğu yoktur.

#### **Yapım işine konu hizmet alımı**

**MADDE 30-** (1) Başkanlıkça belirlenen yapım işine konu hizmet alımlarından, ilgili idarelere yaptırılacak işlerde 24 üncü maddede belirtilen hükümler ile 28 inci maddede belirtilen ihale usulü uygulanır.

#### **Aşırı düşük teklifler**

**MADDE 31-** (1) Yapım işi ve yapım işine konu hizmet alımı ihalelerinde, aşırı düşük sınır değerın hesaplandığı durumlarda, Kamu İhale Kurumu tarafından belirlenen kriterler çerçevesinde hesaplanan sınır değerın altında kalan aşırı düşük teklifler açıklama istenmeksizin reddedilir.

#### **Sözleşme türleri**

**MADDE 32-** (1) 29 uncu madde kapsamında doğrudan temin usulü ile gerçekleştirilecek işlerde, sözleşme düzenlenmesi durumunda, sözleşme türleri aşağıdaki şekildedir:

a) Yapım işlerinde; ayrıntılı özelliklerin belirtildiği teknik şartname veya ön proje veya kesin proje ya da uygulama projelerine göre işin tamamı için isteklinin teklif ettiği toplam bedel üzerinden anahtar teslimi götürü bedel sözleşme.

b) Yapım işine konu hizmet alımı işlerinde; ayrıntılı özellikleri ve/veya miktarı idarece belirlenen işin tamamı için isteklinin teklif ettiği toplam bedel üzerinden götürü bedel sözleşme.

(2) 26 ncı maddede belirtilen ihale usullerine göre yapılacak işlerde sözleşme türleri aşağıdaki şekildedir:

a) Yapım işlerinde; uygulama projelerine göre işin tamamı için isteklinin teklif ettiği toplam bedel üzerinden anahtar teslimi götürü bedel sözleşme.

b) Yapım işlerinde; ön veya kesin projelere ve bunlara ilişkin birim fiyat tarifelerine, yapım işine konu hizmet alımı işlerinde ise işin ayrıntılı özelliklerine dayalı olarak, idarece hazırlanmış cetvelde yer alan her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemleri için istekli tarafından teklif edilen birim fiyatların çarpımı sonucu bulunan toplam bedel üzerinden birim fiyat sözleşme.

c) Yapım işlerinde; niteliği itibarıyla iş kalemlerinin bir kısmı için anahtar teslimi götürü bedel, bir kısmı için birim fiyat teklif alma yöntemleri birlikte uygulanmak suretiyle gerçekleştirilen ihaleler sonucunda karma sözleşme.

ç) Yapım işine konu hizmet alımı işlerinde; ayrıntılı özellikleri ve miktarı idarece belirlenen işin tamamı için isteklinin teklif ettiği toplam bedel üzerinden götürü bedel sözleşme.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **Ortak Hükümler**

#### **İhale komisyonu**

**MADDE 33-** (1) İhale komisyonu; bir komisyon başkanı, bir idari komisyon üyesi, iki uzman üye ve idarelerin mali işlerinden sorumlu bir personelin katılımı ile beş kişiden az olmamak koşuluyla tek sayıda üyeden oluşur.

(2) Başkanlığın mal, hizmet alımları ile yapım işleri ve yapım işine konu hizmet alımlarında ihale komisyonunda görevlendirilecek asıl ve yedek üyeler, ihale yetkilisi tarafından belirlenir.

(3) Başkanlığın ilgili idarelerce gerçekleştirilecek yapım işleri ihalelerinde ihale komisyonunda görevlendirilecek asıl ve yedek üyeler, ilgili idarenin ihale yetkilisi tarafından belirlenir.

(4) Komisyon üyelerinin en az ikisinin ihaleye konu işin uzmanı olması şarttır.

(5) İhale komisyonu tam ve eksiksiz toplanır ve kararlar çoğunlukla alınır. Komisyon üyeleri kararlarda çekimser kalmaz. Komisyon başkanı ve üyeleri oy ve kararlarından sorumlu olup, karşı oy kullanan komisyon üyeleri, gerekçelerini ihale komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır.

#### **İhale sonucunun Kamu İhale Kurumuna bildirilmesi**

**MADDE 34-** (1) Başkanlık ihtiyaçları için gerçekleştirilecek mal ve hizmet alımları ile yapım işleri ve yapım işine konu hizmet alımlarına ait ihale sonuçları, sözleşmenin taraflarca imzalanmasını müteakip 4734 sayılı Kanunda belirtilen süre içerisinde, Kamu İhale Kurumuna bildirilir. Bu Usul ve Esaslar kapsamında gerçekleştirilen ihalelere ilişkin sonuç bildirimleri, Kamu İhale Bülteninde yayımlanmaz.

#### **Sözleşmede değişiklik yapılması**

**MADDE 35-** (1) Sözleşme imzalandıktan sonra sözleşme bedeli ile sözleşmeye konu işin niteliğini değiştirecek yeni bir sözleşme yapılamaz.

(2) Sözleşme imzalandıktan sonra, sözleşme bedelinin aşılması ve idare ile yüklenicinin karşılıklı olarak anlaşması kaydıyla, aşağıda belirtilen hususlarda sözleşme hükümlerinde değişiklik yapılabilir:

a) İşin yapılma veya teslim yeri.

b) İşin süresinden önce yapılması veya teslim edilmesi kaydıyla işin süresi ve bu süreye uygun olarak ödeme şartları.

(3) Yurt dışından gerçekleştirilecek olan mal mukabili alımlarda, sözleşme düzenlenmesi zorunlu değildir.

(4) Başkanlıkça ilgili idarelere yaptırılacak yapım işi ve yapım işine konu hizmet alımına ait sözleşmelerde yapılacak değişikliklerde Başkanlıktan uygun görüş alınır.

#### **İş miktarında artma ve eksilme olması**

**MADDE 36-** (1) Mal ve hizmet alımlarıyla yapım işi sözleşmelerinde, öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması hâlinde, artışa konu olan iş;

a) Sözleşmeye esas proje içinde kalması,

b) İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması,

şartıyla, anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işleri ile birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilen mal ve hizmet alımlarıyla yapım işlerinde sözleşme bedelinin % 20'sine kadar oran dâhilinde, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilir.

(2) İşin bu şartlar dâhilinde tamamlanamayacağının anlaşılması durumunda ise artış yapılmaksızın hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir. Ancak bu durumda, işin tamamının ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesi zorunludur.

(3) Sözleşme bedelinin % 80'inden daha düşük bedelle tamamlanacağı anlaşılan işlerde, yüklenici işi bitirmek zorundadır. Bu durumda yükleniciye, yapmış olduğu gerçek giderleri ve yüklenici kârına karşılık olarak, sözleşme bedelinin % 80'i ile sözleşme fiyatlarıyla yaptığı işin tutarı arasındaki bedel farkının % 5'i geçici kabul tarihindeki fiyatlar üzerinden ödenir.

### **Sözleşmenin devri**

**MADDE 37-** (1) Sözleşme, zorunlu hâllerde mal, hizmet ve danışmanlık hizmeti alımları için ihale yetkilisi veya harcama yetkilisinin, yapım işleri ve yapım işine konu hizmet alımları için Başkanın yazılı izni ile başkasına devredilebilir. Ancak devir alacaklarda ilk ihaledeki şartların aranması zorunludur. Ayrıca isim ve statü değişikliği gereği yapılan devirler hariç olmak üzere, bir sözleşmenin devredildiği tarihi takip eden üç yıl içinde aynı yüklenici tarafından sözleşme devredilemez veya devir alınamaz. Bu hususlara uymaksızın devredilen veya devir alınan sözleşmeler feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir, varsa kesin teminat ve ek kesin teminatlar gelir kaydedilir. Ayrıca sözleşmenin feshi nedeniyle idarenin uğradığı zarar ve ziyan yükleniciden tazmin ettirilir.

### **Sözleşmenin feshi**

**MADDE 38-** (1) Yüklenicinin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine veya teklif mektubunda taahhüt ettiği şartlara uygun olarak yerine getirmemesi nedeniyle, ihale dokümanında belirtilen oranlarda gecikme cezası uygulanmak şartıyla, idarenin belirlediği süre içerisinde nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen, aynı durumunu devam ettirmesi veya bu Usul ve Esaslarda belirtilen yasak fiil veya davranışlarda bulunduğu tespit edilmesi hâllerinde; ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın, kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.

(2) Bu Usul ve Esaslar kapsamındaki alımlarda yüklenicinin, ölümü, iflası, ağır hastalığı, tutukluluğu veya özgürlüğü kısıtlayıcı bir cezaya mahkumiyeti hâllerinde sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.

(3) Sözleşmeden önceki yasak fiil veya davranışlar nedeniyle fesih hâllerinde, 4735 sayılı Kanunun 21 inci maddesi uygulanır.

(4) Bu maddede yer alan hususlar idari şartnamede belirtilir.

### **Mücbir sebepler**

**MADDE 39-** (1) Mücbir sebep olarak kabul edilecek hâller aşağıda belirtilmiştir:

- a) Doğal afetler.
- b) Kanuni grev.
- c) Genel salgın hastalık.
- ç) Kısmi veya genel seferberlik ilanı.
- d) Tedarike konu işin özelliği nedeni ile idari şartname ve/veya sözleşmede belirtilmek kaydıyla idare tarafından ilave edilecek diğer hâller.

(2) Süre uzatımı verilmesi, sözleşmenin feshi gibi durumlar da dâhil olmak üzere, idare tarafından yukarıda belirtilen hâllerin mücbir sebep olarak kabul edilebilmesi için; yükleniciden kaynaklanan bir kusurdan ileri gelmemiş olması, taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması, yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş bulunması, mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde yüklenicinin idareye yazılı olarak bildirimde bulunması ve yetkili merciler tarafından belgelendirilmesi zorunludur. Ancak işin özelliğine göre ihale dokümanında ve/veya sözleşmede belirtilmesi kaydıyla bu bildirim ve/veya belgelendirme süresi için farklı düzenleme yapılabilir. Mücbir sebeplerden dolayı sözleşmenin feshi veya cezasız süre uzatımı gibi hususlar idari şartname ve/veya sözleşmede belirtilmek kaydıyla idarece düzenlenir.

#### **Fiyat farkı**

**MADDE 40-** (1) İhalelerde ve alımlarda esas alınacak para birimi yabancı ülke para birimi olduğunda fiyat farkı verilmez. İhale veya onay belgesi ile idari şartnamede belirtilmek kaydıyla Türk parası esas alınarak yapılacak ihale ve alımlarda 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 8 inci maddesi hükmü gereğince yürürlüğe konulan esaslara göre fiyat farkı verilebilir.

#### **İş ve işyerinin sigortalanması**

**MADDE 41-** (1) Bu Usul ve Esaslar çerçevesinde gerçekleştirilecek yapım işlerinde 4735 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi hükmü uygulanır.

#### **Yerli istekliler ile ilgili düzenleme**

**MADDE 42-** (1) Kamu İhale Kurumu tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde yerli malı teklif eden yerli istekliler ile hizmet, yapım ve yapım işine konu hizmet işlerinde bütün yerli istekliler lehine % 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanması hususlarında ihale dokümanına hükümler konulabilir. Ancak yabancı istekli ile ortak girişim yapmak suretiyle ihalelere katılan yerli istekliler bu hükümden yararlanamaz.

#### **Yasak ve sorumluluklar**

**MADDE 43-** (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamında yapılacak ihale işlerine ilişkin yasak fiil ve davranışlar hususunda 4734 sayılı Kanunun ceza ve ihalelere katılmaktan yasaklamaya ilişkin hükümleri uygulanır.

## **BEŞİNCİ BÖLÜM**

### **Çeşitli ve Son Hükümler**

#### **Diğer hususlar**

**MADDE 44-** (1) Bu Usul ve Esaslar kapsamındaki mal, hizmet ve danışmanlık hizmeti alımları ile Başkanlıkça gerçekleştirilecek yapım ve yapım işine konu hizmet alımı işlerine ilişkin ihale ve alımlarda sözleşme yapılmasında isteklinin ve idarenin görev ve sorumluluğu, ihalenin veya alımın sözleşmeye bağlanması ve sözleşmede bulunacak hususlar, idare tarafından şikâyetlerin incelenmesi, sözleşme değişikliği, sözleşmenin feshi, ek sözleşme düzenlenmesi, denetim, muayene ve kabul işlemleri ile ilgili esaslar Başkanlıkça belirlenir.

(2) 4734 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin (j) fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan sözleşme bedeli gideri bu Usul ve Esaslara göre yapılan ihalelerde alınmaz.

(3) Bu Usul ve Esaslara aykırı olmamak kaydıyla, yapılan düzenlemelerle ilgili olarak ihalenin veya alımın özelliğine göre Başkanlıkça ilave düzenlemeler yapılabilir.

(4) Bu Usul ve Esaslar çerçevesinde alımı yapılan yapım işleri ile yapım işlerine konu hizmet alımlarına iştirak eden yüklenici ile gerçek veya tüzel kişilere iş deneyim belgesi (iş bitirme belgesi, iş denetleme belgesi, iş yönetme belgesi) verilebilir. İş deneyim belgesinde, Milli İstihbarat Teşkilatı imkan ve kabiliyetleri ile bina ve tesislerini açığa çıkaracak bilgilere yer verilmez. İş deneyim belgesinin şekil ve muhtevası ile bu belgelerin verilmesine dair usul ve esaslar Başkanlık tarafından yönerge ile düzenlenir. Yapım işine iştirak eden yüklenici firma teknik personeli ile alt yüklenicilere iş deneyim belgesi verilmez

(5) Bu Usul ve Esaslar dâhilinde yapılacak alımlarda 4734 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde sayılan yeterlik kuralları aranmayabilir.

#### **Yönerge düzenlenmesi**

**MADDE 45-** (1) Bu Usul ve Esasların uygulanması ile ilgili hususlar Başkanlıkça hazırlanacak yönerge ile düzenlenir.

#### **Yürürlükten kaldırılan mevzuat**

**MADDE 46-** (1) Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendi kapsamında yapılacak ihalelere ilişkin 29/6/2009 tarihli ve 2009/15187 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan esaslar yürürlükten kaldırılmıştır.

#### **Yönergelerin hazırlanması ve mevcut yönergeler**

**GEÇİCİ MADDE 1-** (1) Bu Usul ve Esaslar gereğince Başkanlık tarafından hazırlanması öngörülen düzenlemeler altı ay içerisinde yürürlüğe konulur.

(2) 46 ncı madde ile yürürlükten kaldırılan esaslara dayanılarak çıkarılan yönergelerin uygulanmasına, yenileri yürürlüğe konuluncaya kadar devam edilir.

#### **Başlanmış olan işlemler ile yapım işlerinde ek fiyat farkı, artırımlı fiyat farkı ve süre uzatımı verilmesi, sözleşmelerin feshi**

**GEÇİCİ MADDE 2-** (1) Bu Usul ve Esasların yürürlüğe girdiği tarihten önce 29/6/2009 tarihli ve 2009/15187 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan esaslara göre ihale edileceği veya alım yapılacağı yazılı olarak duyurulmuş veya ilanı yapılmış ya da sözleşmeye bağlanmış ihale ve/veya alım işlemleri, söz konusu esaslarda belirtilen hükümlere göre sonuçlandırılır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen esaslar kapsamında gerçekleştirilen yapım işlerine ilişkin sözleşmelerde, 12/5/2022 tarihli ve 5546 sayılı Cumhurbaşkan Kararı ile yürürlüğe konulan 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun Geçici 6 ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar doğrultusunda; artırımlı fiyat farkı ve ek fiyat farkı verilebilir, bu sözleşmeler için süre uzatımı verilebilir ve/veya sözleşmeler feshedilebilir.

**Yapım işleri ile yapım işine konu hizmet alımlarına ilişkin iş deneyim belgesi verilmesi**

**GEÇİCİ MADDE 3-** (1) Bu Usul ve Esasların yürürlüğe girdiği tarihten önce, 46 ncı madde ile yürürlükten kaldırılan esaslara dayanılarak ihale edilen yapım işleri ile yapım işine konu hizmet alımlarına iştirak eden yüklenici ile gerçek veya tüzel kişilere iş deneyim belgesi (iş bitirme belgesi, iş denetleme belgesi, iş yönetme belgesi) verilebilir.

#### **Yürürlük**

**MADDE 47-** (1) Bu Usul ve Esaslar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

#### **Yürütme**

**MADDE 48-** (1) Bu Usul ve Esasları Cumhurbaşkanı yürütür.